

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre — — — 1090 L
Fél évre — — — 540 L
Negyed évre — — — 270 L
Havonta — — — 90 L
Hirdetések díjazás* szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 L

VASÁRNAP — — — 6 L

Bucurestiben 50 banival több

Szerkesztőség:
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat,
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)
Sürgőny cím: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

Petrescu vezérfelügyelő súlyos vádjai a Robu-féle bizottság ellen.

A vezérfelügyelő elmondja az Aradi Közlönynek a vizsgálat eredményét. „Nagyrányu szabálytalanságokat fedeztem fel.” — Anyagi felelősség terheli a város akkori vezetését. — „Sehol olyan gazdálkodás nincs, mint Aradon.

(Arad, január 21.) Az Aradi Közlöny tegnapi számában vezércikkbezt arról a helytelen rendszerről, amely mindinkább divatosá válik és amely szerint ha valamely kormány, prefektus vagy polgármester távozik, utódjának nincsen sürgősebb dolga, mint elődje bűneinek kivizsgálása. S ilyenkor aztán nagy „bűnök” kerülnek felszínre, milliós számokat dobnak a köztudatba és a végén jelentéktelen semmisséggé zsugorodik az egész. Valahogy ezt az impressziót nyeri az ember, amikor Petrescu belügyi vezérfelügyelő legutóbbi városházi vizsgálatának adatait tanulmányozza át. Mint az Aradi Közlöny jelentette, Petrescu vezérfelügyelő Aradra jött, hogy a volt interimár-bizottság és Robu János dr. volt elnök tevékenységét vizsgálja felül. A vezérfelügyelő ma délben befejezte vizsgálatát és közölte Luta Cornel dr. interimár bizottsági elnökkel, hogy ma délután elutazik Aradról, hogy megtegye jelentését a belügyminiszternek. Elutazása előtt sikerült beszélgetést folytatnunk a vezérfelügyelővel, aki a következőket jelentette ki:

— A vizsgálatot befejeztem és tisztelesen megvizsgáltam a volt interimár bizottságnak június 15-től decemberig terjedő működését.

Megállapítottam, hogy nagyrányu törvénytelenségek történtek és számba se vették a közigazgatási, valamint a számviteli törvény rendelkezéseit.

Beigazolódott, hogy munkálatokat rendeltek el részben árlejtés, részben miniszteri jóváhagyás nélkül és

körülbelül kilenc millió lejjel lépték túl a költségvetési alapokat, a tárcából fizetve a munkálatokat, ami a törvények eklatás megsértését jelenti.

Hét millió lejt tesz ki a szabálytalanul elvégzett aszfaltmunkálatok összege és ebből három millió lej a Carol I., Cetatei Veche és Piata Veche kikövezése, amelynél az árlejtés megtörtént ugyan, de nem várták meg a minisztertanács jóváhagyását.

A munkálatok elrendelése szóbeli utasítás alapján történt, amelyet Robu János dr. elnök adott Muresan János főmérnöknek.

Később a miniszterium nem hagyta jóvá az egyes munkálatokat, de nem lehetett már segíteni a dolgon, mert közben már kész is lett a munka.

— A város kárára — folytatta a vezérfelügyelő — olyan kiadások történtek, amelyek nem voltak feltétlenül szükségesek. Ide sorozom az elnök drezdai utazását, amelynek semmi célja nem volt s amelynél a tanulmányut csak ürügy volt privát passziója kielégítésére. A városi alkalmazottaknak másfél millió lej gratifikációt adtak, költségvetési fedezet és miniszteri jóváhagyás nélkül.

Gyanus körülménynek találtam azt is, hogy a városnál, az árlejtések dacára, évek óta mindig ugyanazon cégek szerepelnek. Kijelentem, hogy legalább két hónapra volna szükségem ahhoz, hogy minden — a városnál történt — szabálytalanságot felidevezek.

Egyet azonban kijelenthetek: sok régi királyság-

beli városban, sőt erdélyi városban is, csináltam vizsgálatot,

de sehol olyan gazdálkodást, mint itt Aradon volt, nem fedeztem fel.

Nem volt időm, sem megbízatásom minden momentumra kiterjeszkedni s így csak a volt interimár bizottság működését vizsgáltam felül.

— Mi volt a célja a vizsgálatnak? Hiszen a volt interimár bizottságot már előzőleg feloszlatták!

— De meg kellett állapítani a felelősséget — hangzott a vezérfelügyelő válasza — és a közigazgatási törvény 281., valamint a számviteli tör-

Elsimultak az akadályok a kölcsön megkötése előtt.

A liberálisok nemzeti kormány kinevezését kérik a régenstanácsnál. — A kormány szerint két napon belül aláírják a kölcsönszerződést. — Ujabb engedményt sikerült elérni a bankárszoporttól.

(Az Aradi Közlöny bucuaresti tudósítójának távirata.) A kölcsöntárgyalásokról érkezett kedvezőtlen hírek az ellenzéki pártok köreiben szokatlan mozgalmat eredményeztek. A liberálisok és az averescanusok már határozottan állítják, hogy a kölcsöntárgyalások meghusultak és

ha a kormány ma estig nem valósítja meg a kölcsönt, úgy Bratianu Vintila, Averescu és Lupu holnap délelőtt kihallgatáson jelennek meg a régenstanácsnál és kérik jogiák a nemzeti kormány megalakítását.

Ezt a lépésüket azzal indokolják, hogy a külföldi tőke csak a koncentrációs, ugynevezett nemzeti kormányban bizik. Ha Maniunak nem sikerül a kölcsönt megkötni, ennek oka az, hogy a külföldi tőke még mindig ragaszkodik a koncentrációs kabinet garanciájához.

Kormánykörökben az ellenzéki pártok akciójáról lekicsinylőleg nyilatkoznak és azt állítják, hogy az ellenzéki pártok vezéreinek taktikája csődöt fog mondani, mert a jelenlegi kormányt Románia lakosságának bizalma állította az ország élére.

Még ha a tárgyalások Párisban kedvezőtlenül végződnek is, akkor sem kell komolyan venni az ellenzék akcióját, mert Maniu a Népszövetségen keresztül bármely pillanatban meg tud valósítani egy nagyobb arányú kölcsönt.

Egyébként kormánypárti körök nagyon optimisták a kölcsön tekintetében és rendületlenül várják a prellimináris szerződés aláírásának hírére. Ma dgearu helyettes pénzügyminiszter ma audiencián jelent meg a régenstanácsnál és beszámolt a legutolsó jelentésekről. A kormány azt hiszi, hogy legfeljebb két napon belül aláírják a szerződést, még pedig jó feltételek mellett, amelyek között szerepel az is, hogy a bankárok elállottak egy újabb kölcsönre vonatkozó opció követelésétől.

Ma délután távirati értesítés érkezett Párisból, amely minden pesszimista híreszteléssel szemben, ismét az eredményre vezető kölcsöntárgyalásokról szól. Az értesítés sze-

vény 41-ik szakasza alapján — javasolni is fogja Robu János dr. volt elnök, Vulpe József bizottsági tag, Muresan János városi főmérnök, ezenkívül pedig a számvetőség felelős főnökének felelősségre vonását.

Ez pedig nem történhetik meg másképpen, mint úgy, hogy a törvénytelenül végzett munkálatokat újra át kell venni és értéküket az illető urak terhére írni, illetve rajtuk behajtani.

Ennyit tudok mondani — fejezte be a vezérfelügyelő — én megteszem erre vonatkozó javaslatomat a belügyminiszternek és természetesen ő fog dönteni a további teendőkről.

Petrescu vezérfelügyelő vádjai ügyében felkerestük dr. Robu János volt interimár-bizottsági elnököt, aki a következő kijelentést tette:

— Mielőtt a vádakra válaszolnék, azokat teljes terjedelmében látnom kell s egyben betekintést kell nyernem az egyes aktákba. Holnap szívesen rendelkezésre állok és akkorára megnézem közelebbről azokat a nagy „bűnöket.”

rint a kölcsönszerződés aláírása két nappal eltolódott, mert újabb engedményeket sikerült elérni a kölcsönt nyújtó bankcsoport megbízottainál. Poincare és Popovici miniszter találkozásával sikerült ehárítani az összes akadályokat a kölcsönszerződés megkötése előtt. A bankcsoport eddig ahhoz a feltételhez kötötte a szerződés aláírását, hogy Románia kizárólag az illető bankcsoporttal köthet kölcsönszerződéseket.

A mai tárgyalásokon ezt a szigorú kikötést elejtették és elhatározták, hogy ez a bankcsoport csak a stabilizációhoz szükséges kölcsön összegét bocsátja Románia rendelkezésére. Románia fenntartja a jogát, hogy a többi kölcsönösükségeivel kapcsolatban, más bankcsoportokkal, esetleg a Népszövetséggel folytasson tárgyalásokat.

Maniu Gyula miniszterelnök ma nyilatkozatot adott ki, amelyben kijelenti, hogy Románia a kölcsöntárgyalásokkal kapcsolatban teljes sikert ért el Párisban.

Ruházati munka sz. nemzetközi kongresszusa Clujon.

A külföldi küldöttek felszólalása.

(Az Aradi Közlöny cluj tudósítójának távirata.) A romániai ruházati, textil és bőripari munkások szakszervezetének három napra tervezett országos kongresszusa vasárnap kezdődött meg Clujon. Tizenöt város huszonhét kiküldötttel képviseltette magát a kongresszuson, amelyen a csehszlovákiai bőripari és ruházati munkások szakszervezetének titkára, a lengyel testvérszervezetek titkára és a német ruházati munkások szakszervezetének titkára is résztvett.

A kongresszuson Hetzer Konrád (Timisoara) és Jordan Jonescu elnökölték. Üdvözlő táviratot küldtek a magyarországi, ausztriai, dániai, németországi, angolai, norvégiai, amerikai és svájci testvérszakszervezetek. A táviratok egyöntetűen kihangsúlyozzák, hogy mindnyájan nagy érdeklő-

Vaggonfosztogatással vádolt vám-tisztek az aradi törvényszék előtt.

A feivonult tanúk a kilenc vádlott ártatlansága mellett vallottak. Csupán két kocsirendező vallott terhelően. — Kínos incidensek az ügyész és a védők között. — Az ítélet kihirdetését január 28-ra halasztották.

(Arad, január 21.) Az aradi törvényszék Orezeanu—Moldovan büntetőtanácsa ma délután tárgyalta a vaggonfosztogatásokkal és megvesztegetéssel vádolt kurticsi vám-tisztviselők bűnperét. A főtárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg s a hallgatóság számára fenntartott helyet valóságos zsúfolásig megtöltötték a megvádolt vámosok hozzátartozói és ismerősei. A vádat Savoiu ügyész képviselte, míg a védelmet Pausessti Miklós, Ciuciu György, dr. Lutai Cornel és Andries Ion ügyvédek látták el. A vádlottak közül Draganescu Ion, Andries Traian, Gavrilescu Eugen, Ghiurghiu Stefan, Vasiliu Ion, Popescu Constantin és Balica György jelentek meg, míg a nem jelentkezett Voda Simion és Bogdan Péter vádlottak körözését rendelte el a törvényszék.

Mint annak idején teljes részletességgel megírtuk, a megvádolt vám-tisztviselők ellen egy lopásokért elítélt Harlescu nevű volt kurticsi vasúti tisztviselő denunciaciójára indult meg a vizsgálat. Harlescu — nyilván, hogy a maga bőrét mentse — igen súlyos vádakot emelt a vám-tisztviselők ellen, akikről azt állította, hogy következetesen megdézsmálták a Magyarország felé irányított vagonokat s az exportcikkék taxálását viszont csak abban az esetben fogadták el, ha az illető szállítók nagyobb összegeket ajánlottak fel.

A tárgyalásra a bíróság 18 tanút idézett meg, akik — kettő kivételével — mentővallomást tettek. Dumitrescu Ilés váminspektor tanuvallomásában előadta, hogy a megvádolt tisztviselők ellen soha semmiféle kifogás nem merült fel. Mindannyian mindenkor a legpontosabban végezték szolgálatukat s a legjobb minősítések is van. Friedmann Imre pécskai, Lupu lugosi és Seiger dévai kereskedő elmondta, hogy a vádlottak egyike-másika tényleg kért tőlük árut, de azokat rendes napi áron meg is fizették. Bulboaca János és Chasadan György kocsirendezők súlyosan terhelő vallomást tettek és elmondották, hogy

a vádlottak az ő szemük láttára többször is megdézsmálták a vagonokat, amikor pedig eziránt kérdést intéztek a vám-tisztviselőkhöz, azok durván rendreusították és megintyegették őket.

Misca kurticsi pénzbevaltó elmondja, hogy a vám-tisztviselők által vásárolt holmik árát rendszerint ő előlegezte. Kizártnak tartja, hogy a megvádolt tisztviselők lopásra vették volna. Precupescu György állomásfőnök-helyettes előadja, hogy a vám-tisztviselők ellen hozzá több ízben érkezett különböző feljelentés. Bécsből is sűrűn reklamáltak, hogy az exportáruk nagyobb hiányokkal érkeztek. A feljelentések alapján megindította a vizsgálatot, amely azonban semmi pozitív bizonyítékot nem eredményezett a megvádolt vámosok ellen.

Ezután a vád- és védőbeszéd hangzanak el, amelyek során három ízben is kínos incidens történik. Savoiu ügyész hosszasan ismertette a kurticsi vámnál uralkodó állapotokat és hivatkozott az aradi sajtóra, amely több ízben szóvá tette a vámosok ellen a közönség körében elhangzott panaszokat. Megállapítani kívánja, hogy Dumitrescu váminspektor kollégialitásból védi alantas tisztviselőt s a vádlottakra súlyos büntetést kér. Ciuciu György dr. védő Draganescu, Andries, Ghiurghiu és Balica védelmében elsősorban is azt kifogásolja, hogy az ügyész a tanuvallomások ellenére is meg van győződve a vádlottak bűnösségéről. Ez ellen tiltakozni kénytelen annak is inkább, mert csodálkozik azon, hogy az ügyész bizonyíték hiányában — emhogy el-
ejtén a vádat, ellenben a legsúlyosabb büntetést kéri.

Savoiu ügyész idegesen közbeszól és kikéri magának a személyeskedést. Orezeanu elnök kéri az ügyészt, hogy várja végig a védőbeszédet, aztán reflektálhat a védő szavaira. Ciuciu folytatta védőbeszédét és nyomaté-

kosan felhívja a bíróság figyelmét arra, hogy a vádlottak mindegyike román, sőt régi királyságbeli. Védő szavaira a termen a méltatlanság moraja fut végig. Orezeanu elnök kijelenti, hogy

a bíróság előtt mindenki egyforma, a törvények minden állampolgárt egyformán érintenek. Kéri a védőt, hogy tartózkodjon ilyen külön megállapításoktól.

Ciuciu idegesen folytatja védőbeszédét és a következő pillanatban újabb incidens áll be.

Ciuciu ugyanis kétségbevonja az ügyésznek azt az állítását, mintha Dumitrescu váminspektor kollégialis érzésekből védelmezte volna a vádlottakat, akik tényleg becsületes emberek.

Savoiu ügyész ingerülten felmerik és az

Macsek horvát vezér letartóztatása előtt.

A parasztpárt vezére kritizálni mert a diktatúrát. — A horvátok csak külön parlamentet és autonómiát akarnak. — Feloszlatták az összes horvát pártokat.

(Az Aradi Közlöny zégrábi tudósítójának távirata.) A rendőrség elrendelte és azonnal végre is hajtotta valamennyi horvát politikai párt feloszlátását. A horvát parasztpárt hivatalos helyiségét lepecsételték, az irattárt és a pénztárt a mai délután folyamán átvették Macsektől s a rendőrségre szállították. A Frank-katolikus-, valamint a föderális-pártokkal hasonló módon jártak el. A föderalista pártirodát nem zárták le, miután ott van a hivatalos pártlap szerkesztősége. Az egyes iratokat a rendőrségen vizsgálják át.

A Matin munkatársa intervjút csinált Macsekkel, a horvát parasztpárt vezérével, aki kijelentette, hogy nem nyilatkozhatik, mert nagy veszélynek tenné ki azzal magát.

— A király elhatározását kedvezően fogadtuk az első pillanaton. A továbbiak kérdésében az a benyomásunk, hogy az új rendszer ellenünk irányul. Követelésünk a külön horvát parlament és kormány, azzal a különbséggel, hogy a király közös. Öngyilkosság volna a

Rádió hálózati készülék.

Akkumulátor és anóde'op szűrsagte en. Teljesen te szere va hangosan beszélővel együtt 8500 lejtől

Schillinger Andrei
műszaki nagykereskedés Arad, Nádor-u.

elnök védelmét kéri a védő személyeskedésével szemben.

Orezeanu elnök rendreusítottja Cuciuot, aki végül is azzal fejezi be védőbeszédét, hogy védenői felmentését kéri.

Andries Ion vádlott testvére Andries Traian, dr. Lutai Cornel helyett jelölti Petrovici István Popescu Constantin, Pausessti Miklós pedig Gavrilescu és Vasiliu védelmében ugyan-csak felmentést kértek. Ezután a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Több mint egy órát tartó várakozás után Orezeanu elnök este 7 órakor újra megnyitja a tárgyalást és bejelenti, hogy **a bíróság az ítéletkiherdetést január 28-ikára elnánolja.**

szerebektől való különváltás. Csupán azt akarjuk, hogy a közigazgatás megfelelően szükségleteinknek. Attól félünk, hogy a hatalmon levő szerb politikusok visszaélnék a király jószándékaival, amelyekben nem kételkedünk.

A párisi jelentések szerint az Echo de Paris belgrádi értesülései arról számolnak be, hogy

Macseket le fogják tartóztatni, mert kritizálta a diktatúrát.

Mindenki csodálkozik azon, hogy a horvát vezér még szabadlábon van. A lap szerint Macsek letartóztatását akarja provokálni, hogy mártírként szerepelhessen. Pribicevics szintén rendőri őrizet alatt áll.

Az esti belgrádi jelentések szerint a feloszlított horvát parasztpárt helyiségeit katonák őrzik. Csak azokat a pártokat oszlatják fel, amelynek címében a „horvát” szó előfordul. Az önálló demokrata pártot, a demokratapártot, valamint a radikális pártot nem oszlatják fel.

Betörőbanda garázdálkodik Arad belvárosában.

Egymásután fosztják ki a legforgalmasabb utcákban levő lakásokat és üzleteket. Két újabb betörés.

(Arad, január 21.) Minden jel arra mutat, hogy Aradon az utóbbi időben egy jól szervezett betörőbanda működik, amelynek tagjai nap-nap után követik el a legvakmerőbb betöréseket. A rendőrség egyelőre tehetetlen a bandával szemben, mert dacára az eredményes razziáknak, letartóztatásoknak, a betörések megismétlődnek és jellemző, hogy azokat rendszerint a város központjában követik el. A Boros Béni-téren, az Apponyi-köruton, Weitzer-uccán, Szabadság-téren és a többi utcákon egymásután történnek a betörések, az éjszaka folyamán pedig a Str. Baritiu (Rákóczi) ucca egyik házába hatoltak be a betörők. A 8-ik számú ház uccai lakásában lakik Kolocsány Lajos aradi tisztviselő. Az éjszaka ismeretlen tettesek betörték az egyik uccára nyíló ablak üvegét, felnyitották az ablakot és behatoltak a szobába. Az egyik szekrényből kivettek tizezer lej készpénzt és öt-ezer lej értékű ékszert. Anélkül, hogy valaki észrevette volna őket, sikerült elmenekülniök. A betörést csak reggel fedezték fel és azonnal jelentést tettek a rendőrségen. A nyomozás csupán annyit állapított meg, hogy a betörők bizonyára ismerősök voltak a körülményekkel és tudták, hogy abban a szobában, ahová betörték, éjszakánként nem tartózkodik senki. A Rákóczi-uccai betörés tettesei után szintén nyomoz a rendőrség.

A Str. Vanatori (Kürtösi-ut) 7. számú ház-

ban betörést kíséreltek meg az éjszaka. Ebben a házban van Magyar Sándor vegyeskereskedése. A betörők először benyomták az uccára nyíló ablakot, de az olyan erős vasrácsokkal van védve, hogy nem tudtak behatolni az üzletbe. Ezután az ajtót akarták felfeszíteni, miután ez sem sikerült, hozzáfogtak a fal kibontásához. Már majdnem akkora rést váj-tak a falon, hogy egy ember keresztül férhető rajta, amikor egy munkásokból álló társaság jött arrafelé. A munkások észrevették a betörőket, akik igyekeztek elmenekülni. Hosszas üldözés kezdődött, de a betörők a sötét éjszakában eltűntek. Az egyik tettes menekülés közben elveszítette kalapját, ami mint bűnjel került az aradi rendőrséghez. A nyomozás megindult.

— „Tíz cseh csapás Szlovenszkóban”. Budapestről jelentik: A Nemzeti Múzeumnak sikerült egy példányt megszerezni Jehlicska Ferenc „Tíz cseh csapás Szlovenszkóban” című könyvéből. Ez a könyv egyetlen magyarországi példánya. Jehlicska evangéliumi idézetekkel ismerteti az egyes csapásokat és kimutatja, hogy a cseh impérium alá jutott tót területeken árvizek pusztítanak, munkanélküliség, nyomor, éhség és terror dúl. Megvádolja Benest, aki Párisban visszaélt a nagyhatalmak tájékozatlanságával és azt mondotta, hogy a cseh és tót egy nemzet. Jehlicska végül azt ajánlja, hogy a tótok válasszanak maguknak megfelelő vezért és kérjenek népszavazást és önállóságot. Ha nem tudják elérni, magukon kell segíteniök és felkelés, forradalom által kell céljukat elérniök.

— Két autobusbaleset történt Aradon vasárnap. Aradon a városi autobus a színház előtt, két súlyos balesetet idézett elő. Az egyik vasárnap délután történt. Az állomás felől jövő autobus elütött egy szánt, amely a Petőfi-uccából fordult ki. Szerencsére a bentülőknek semmi bajuk sem történt. A szán sárlányója összezúzódott. A másik baleset ugyanezen a helyen, ugyanilyen körülmények között történt. Az autobus teljes gyorsasággal nekiment egy szánnak, amely felfordult és pozdorjává zúzódott. A szánban a kocsis ült, aki kisebb horzsolásokat szenvedett.

— Ság község kérelme a katonai lovak sorozásának Aradról Timisoarára helyezéséért. A hadügyminisztérium rendelete értelmében a jövő héten Aradon kezdődik azoknak a lovaknak a sorozása, amelyekkel az ugynevezett kalas-katonák fognak bevonulni. A véderőtvény ugyanis megengedi a lótulajdonosoknak, hogy saját lovukkal vonuljanak be katonai szolgálattételre, aminek fejében csak néhány hónapig kell szolgálniuk. Ság község lakossága küldöttségileg kérte a prefektust, hogy lépjen közbe a hadügyminisztériumnál a sorozóbizottságnak Temesvárra való áthelyezése végett, mivel a Temestorontálmegye déli részein levő községek érdekelt lakossága több napot vesztegetne az Aradra és vissza való utazással. Cigareanu dr. prefektus azonnal érintkezésbe lépett a temesvári hadosztályparancsnoksággal és azzal közösen táviratot intézett a hadügyminisztériumhoz, kérve, hogy engedje meg a sorozóbizottságnak a temesvári működését.

Üzleti könyvek,

levélrendező, dosszié- és összes irodalmi cikkek, ügyvédi és egyéb nyomtatványok legolcsóbban

Kerpel Izsónál.

— Ady-estélyt rendez a Kölcsey-egyesület. A ma már a világirodalom halhatatlanjai között helyet foglaló Ady Endre halálának tizeves évfordulóján Arad közművelődési egyesülete: a Kölcsey Egyesület, január 29-ikén nagyszabású Ady-előadással áldoz emlékének a Kulturpalotában. Zala Béla, az Ady-versek igaz interpretálója hozza közelünkbe a nagy költő lelkét, magáról Adyról Reicher Jenő dr. fog szólni értékes előadásban, valamint dr. Roth Marcell sebészorvos is, aki hivatásán túl, irodalmi tevékenységét is kifejté. Az Ady-Reicher dalok legszebbjeit a szintársulat ének-művésze: Balázs István és a széplangu R. Hegedűs Béby adják elő dr. Szelle Károly precíz zongorakisérére mellett. A január 29-iki Kölcsey-esthez az egyesület 1929-iki igazolványa szolgál beléptijegyként. Ujjonnan jelentkezők tagigazolványukat megkaphatják a Kölcsey Egyesület kulturpalotai szobájában (bejárat a marosparti kapun), kedden és pénteken délután 5—6-ig és naponként a Kulturpalota olvasótermében, a teremőrnél, délelőtt 10—12-ig.

— Ünneplik Vilmos excsászárt 70-ik születésnapján. Hágából jelentik: A hollandiai doornii kastélyban megkezdődtek Vilmos excsászár hetvenéves születésnapjára rendezett ünnepek. A volt császári hadsereget Mackensen tábornagy képviselte és mélyszégyen ragaszkodásukról biztosította a volt uralkodót. A kastély bejárata előtt impozáns baldachint emeltek, amelyen a dupla W. betű díszesleg. A vendégek rendelkezésére állandóan három autómobil áll.

Református Nők táncos tea-estje az Iparos Kulturházban február 16-án.

— Miss és Missis Regatta a Hajós-hálon. A szombat esti nagyszívesen sikerült Hajós-hálon, éjféli után Miss és Missis Regattát választották. Miss Regatta: Barnuch Márta (Bánffy-hunyad), Missis Regatta: Szabó Mklósne lett.

Beszélgetés Costa Foruval Aradon.

Besszaráhiában nincs egy család, amelynek legalább egy tagja ne volna bebörtönözve — mondja a nagynevű román publicista.

(Arad, január 21.) Érdekes vendége van ma dél óta Aradnak. Costa Foru, a nagynevű ismert publicista, a romániai Újságíró Szindikátus és az Emberi Jogok Ligája romániai szervezetének elnöke ma Aradra érkezett. A kiváló közéleti férfit aradi tartózkodása teljesen magánjellegű és nincs vonatkozásban az amnesztia-akcióval, amelyet — mint ismeretes — az egész országban ő szervez meg és irányít. Costa Foru a Központi-szálló 41-es szobájában szállt meg és itt fogadta munkatársunkat, akinek az Aradi Közlöny számára az amnesztia akcióval kapcsolatban a következő különösebb érdeklődésre számot tartható kijelentést tette:

— Az általános amnesztia, következésképp a politikai bebörtönzöttek sürgős szabadonbocsájtására nemcsak emberi szempontból, de az ország külpolitikájának reputációja érdekében is szükség van. Ma már az a helyzet, hogy az Emberi Jogok Ligája az egész világon követeli a Romániában bebörtönzött politikaiak szabadonbocsájtását. De ettől függetlenül az általános amnesztia mindenképpen szükség van. És pedig elsősorban is azért, mert elérkezett a feledés ideje. Hangsúlyozni kívánom, hogy nem a megbocsájtás, hanem a feledés ideje.

— Minden háborúnak meg van a maga forradalmi, vagy más ilyen munkásmozgalmi következménye. Így történt nálunk is, ahol aztán kivételes intézkedések életbeléptetésére volt szükség. Most azonban új éra indult s a jelenlegi kormányzat kötelessége korrigálni

Rádiókönyvek

Sándor Ferenccel, megveházzal szemben.

— Egy tettenért banktisztviselő vádjai. Budapestről jelentik: Swed József a Magyar Általános Hiteibank egyik volt tisztviselője nemrég feljelentést tett a bank nyolc tisztviselője ellen zsarolás és személyes szabadság megsértése címén. A nyomozás folyamán megállapítást nyert, hogy Swed Józsefet az elmúlt nyáron nyolc kollegája tettenérte, amikor a bank tisztviselőinek Margitszigeti klubházában tisztviselőtársai zsebeit kutatja át, amikor azok a Dunán regattáznak. A fiatal tisztviselő ekkor két nyilakozatot irt alá, az egyikben bejelenti, hogy kilép a bankból, a másikban pedig kötelezi magát a kár megtérítésére. Ezért nem tettek ellene feljelentést. Amikor a nyolc főtisztviselő került vádlottként kihallgatásra, mindannyian feljelentést tettek volt kollegájuk ellen, akit a rendőrség letartóztatta.

— Magyar festő a párisi művészek kiállításán. Párisból jelentik: Párisban most nyitották meg a független művészek kiállítását, amelyen ötezer kép van kiállítva. A kiállításra a magyar Tisinszky Vera is szerepel. Képeiről a francia lapok elismerő kritikát írnak.

— Autonomista győzelem Colmárban. Colmárból jelentik: A tegnapi választáson Hauser autonomista 10.250 szavazattal győzött Hauser katolikus nemzetipárti 6.303 szavazatával szemben. A colmári képviselő tehát ismét csak autonomista lett. A kommunista jelölt 1611 szavazatot kapott.

— Egy bucuresti-i mérnök felesége öngyilkos lett. Bucurestiből jelentik: Tegnap este te a Splendid szállodában Lénárd mérnök fiatal felesége öngyilkossági szándékból megmérgezte magát. Az öngyilkosság oka családi viszály. Lénárdnét eszméletlen állapotban szanatóriumba szállították.

az elődeitől hátrahagyott türethetetlen állapotokat. Meggyőződésem, hogy maga Maniu Gyula is kívánja az amnesztia, amelynek érdekében megindított akció egyébként teljes politikamentes.

— Ami a szerencsétlen bebörtönzötteket illeti, helyzetük leirhatatlan. A romániai börtönökben rettenetes állapotok uralkodnak, ugyannyira, hogy elsősorban is a vonatkozó törvények betartását kell követelnünk.

Besszaráhiában nincs egyetlen család, amelynek egy tagja legalább ne volna bebörtönözve! Csak egyedül Besszaráhiában 30.000 politikai fogoly ill vizsgálati fogságban, akiknek ügyében tíz esztendő óta a hatóságok semmi intézkedést nem tettek. Ezek a szerencsétlen rabok nyelnek a börtönökben, mint az állatok.

— Kértem Junian igazságügyminisztert, hogy végiglátogathassam a börtönöket. A miniszter azt válaszolta, hogy sajnálatára erről egyelőre nem lehet szó, de reméli, rövidesen megadhatja rá az engedélyt.

— Vacarestiben, Ocnán és Julban egyforma a helyzet. A politikai bebörtönzöttek fáznak és éheznek. Sikerült legutóbb beszélnem Bujor munkásvezérrel, aki valósággal állati életet él. Senkit nem engednek a közelébe, évek óta beteg a rossz táplálkozás és az egészségtelen levegő miatt. És bár semmi bizonyíték nincs ellene, még sem szüntetik meg ügyében az eljárást. Most reméljük, hogy az amnesztia-akció végre is eredményt ér el és ezeknek a szerencsétlen embereknek a kálváriája tíz esztendő után végre megszűnik.

— Zavarok a bucuresti-i telefonközpontban. Bucurestiből jelentik: A fővárosi posta telefonközpontjában a hóolvadás következtében súlyos forgalmi zavar állott be. Több, mint ezer telefonállomás, közöttük a miniszterelnökség, belügyminisztérium, a bankok, a szerkesztőségek és a Rador telefonjai nem működnek. Valószínű, hogy holnapra befejeződnek a helyreállítási munkálatok.

— A Katolikus Kör Daloskörének hangversenye. Szombaton este az Aradi Katolikus Kör Dalosköre a Minorita Kulturházban áldozott nagyszerű est keretében a Dalnak. A Daloskör Szabó János karnagy vezényletével adott elő hámulatos precíz dalokat, Krenner Miklós dr. kitűnően fölépített előadásában szölt a Dalról. Anyos Blanka szavalattal, Gellen Ludovika, Várfalvi Elza énekszámokkal, Schmidt Ferenc szavalattal, Kolossy Sándor énekszámokkal, azután Fiebinger Géza hegedűjátékkal — Schmorda Emilia csellós Bogdány István zongorakisérére mellett — vettek részt az estén és a nagy sikerben, amely a nagyszámu hallgatóság lelkes, elismerő tapsaiban jelentkezett.

— Csányi Mátyás e hó 24-iki zeneszerzői estélye technikai akadályok miatt február 3-án lesz megtartva ugyanazon közreműködőkkel. A már megváltott jegyek szintén erre a napra érvényesek. Jegyek a Sándor-féle könyvkereskedésben kaphatók.

— Lapunk Budapesten állandóan olvasható az Abbázia kávéházban. Oktogon-ter, Andrássy ut 49

— Koszorúmegváltás. Az aradi könyv- és papírkereskedők szövetsége Kauders Mór elhunyt alkalmából koszorúmegváltás fejében 1000 lejt a „Dr. Rosenberg jótékony-egylet” szegényei gyámolítására adományozott, melyért halás köszönetet mond az Elnökség.

— Dr. Pascutin Sever városi orvos rendel délelőtt 11—1-ig, délután fél 5—6-ig. Strada R. Veliciu (Lipót-ucca) 2. sz. Szegény betegeknek ingyen rendelés és orvosság.

„Boldog társadalom csak szép emberekből állhat!”

Noel asszony, a párisi sebészkozmetikus Berlinben mozgalmat indított a „szociális kozmetika” megvalósítására.

(Berlin, január 21.) Mme Noel, a tudományos szépségápolás kitűnő apostola, aki Budapesten is járt, mostani berlini látogatása alkalmával érdekes mozgalmat indított meg. Már maga az a tény, hogy a kozmetika párisi doktorasszonyát képviselők hívták meg a német fővárosba és előadása számára a Reichstag egyik termét bocsátották rendelkezésére. Arra vallott, hogy Mme Noel ezuttal nem a szépségápolás egyes részleteiről fog tanulságos szavakat mondani, hanem valami általánosabb dologról lesz szó. És tényleg a francia vendég Berlint tartotta egy nagyszabású akció kiinduló pontjának.

Néhány évvel ezelőtt a kozmetikát még széles körökben felesleges luxusnak vélték és bizonyos mértékben komikusnak látszott mesterséges uton a természet mostohaságát korrigálni. Az idők változtak nemcsak a nőknél, hanem a férfiaknál is, egyre általánosabbá vált a külső megjelenés kultusza, ezzel egyidejűleg elkövetkezett a kozmetika újabb aranykorszaka is. Igen kiváló, tudományos életben nagy szerepet játszó orvosok specializáltak magukat a kozmetikai műtétekre és manapság már számtalan orvosi beavatkozás próbál eleget tenni az emberi külsővel szemben emelt fokozott igényeknek.

Csak hogy mint még annyi földi jó, a megjelenés mesterséges megjavítása is a vagyonsok privilégiuma maradt. Csak azok áldozhattak a hathatós kozmetikára időt és pénzt, akiknek tulajdonképpen legkevesebb szükségük erre, a vagyonsok, a jó pozícióban levők, az elhelyezkedettek.

Ez ellen az állapot ellen indította meg offenzíváját Mme Noel és értékes támaszra talált a berlini speciálistában, dr. Martin Gumpert-ben. Miután Németországban semmi sem lehet jelszó nélkül és minden szervezkedésnek cégér kell: a nagy érdeklődést keltő akció a szociális kozmetika hirdetését, diadalrajtását tüzte ki céljával.

Mme Noel és társai a következő elgondoláslásból indulnak ki:

Egy boldog társadalom csak boldog emberekből állhat. A rutság, az arc torz formája olyan átok, mely áldozatait éltük fogytáig elkíséri. Az elállófülű, ferdeorrú „rosszvágasu gyerek” már az életbe indulása előtt ártatlanul szenved. Érthető, ha ezek a jelenségek kihatnak jellemek kialakulására. Mogorva, emberkerülő „inferioritási komplexumoktól” bémított akaratu ember fejlődik az osztály csufjából. Meghelyezgettnék, a társadalomból kivetettnék érzi magát és ezek a benyomások könnyen kiválthatják az asszociális hajlamokat, a csunya gyerek átalakul — bünöző emberré. Nem mutat más képet a további élet sem. Nehezen lehet tragikusabb sorsot elképzelni, mint egy szűkös viszonyokból származó fiatal leány életét, akinek arcán például egy égési seb éktelenkedik. A lét apró, nagyobb örömei elérhetetlenek maradnak számára. A boldogító szerelmet nem ismeri meg, kenyérkeresetlhez csak nagynehezen jut, mert a munkaadó akarva, akaratlanul a külső után ítél meg és igen sok pályánál nélkülözhetetlen tényező is a rokonszenves megjelenés.

Nem áll sokkal jobban a torzarcu fiatalember sem és az évek haladásával csak rosszabbodik ez az állapot. A sokat küzdő, gonddal ve szűdő férfi, asszony sokkal előbb mutatja az öregedés aggasztó jelenségeit arcán, mint kiváltáság helyzetben levő embertársai. A munkaképesség, a teljesítményekre képes energia, esetleg még hiánytalanul megmaradt, de az arc olyan jeleket árul el, amelyek mindenkit visszatartanak. „az aggastyán” alkalmazásánál.

Száz és százezer ember válik így önhibáján kívül a természet megbélyegzettjévé, holott a csodátevő kés visszaadhatna életörömet és boldogságot. De épen mindezeknek a legjobban rászorulóknak nincs meg a módjuk, nincs meg a lehetőségük helyzetük megváltoztatására.

Mme Noel és letkes német hívei ezen a helyzeten akarnak változtatni. A szociális koz-

metika szerintük nem áll összefüggésben a jogosan gunyolt tulzott testi kultusszal, hanem társadalmi szükségszerűség, melyek felkarolása, ápolása az állam feladata.

Németországban, ahol a betegsegélyző intézetek, a betegsegélyző szervezetek a lakosságnak tulnyomó százalékát magukba foglal-

Megtalálták Salamon király feleségének mumiáját.

Mesés értékű kincsek és a király kézirata a felfedezett sírboltban
Hogyan halt meg Salamon felesége?

Londonból jelentik: A Wolf-ügynökség jelentése szerint, Egyiptomban felfedték Salamon király kedvenc feleségének sírboltját és mumiáját. A mummia arany koporsóban van eltemetve és díszesebb és értékesebb, mint Tutankhamen koporsója. A mummia mellett értékes ékszerek, a fején pedig gyönyörű arany korona van. A koporsóban papirusz tekercset is találtak, amelyet Salamon király irt és benne bő felvilágosítással szolgál kedvenc felesége halálának körülményeiről. Egyébként azt írja, hogy atyja megakarván őt trónjától fosztani, ajándékokkal udvarába érkezett és rá akarta venni kedvenc feleségét, hogy borába

mérget tegyen és itassa meg vele. Mielőtt azonban Salamon király hozzá nyúlt volna a mérgezett borral telt pohárhoz, felesége hirtelen felkapta és kiitta annak tartalmát. Egy pillanat múlva holtan terült el. Apja ezután összelörve vándorolt ki a teremből. Salamon király hálából, feleségét saját palotájában temette el és azt az arany koronát, amelyet uralkodásának évfordulója alkalmával kapott, tette a halott fejére, akit harminchat éves korában ragadott el a halál és díszes, drága koporsóban bebalzsamozva, helyezte örök nyugalomra.

SPORT

O Felhívás a birkózósport kedvelőihöz. Az aradi „Vulturul” atl. klub a kerület hozzájárulásával bírói tanfolyamot rendez a Iosif Vulcan iskola tornatermében. Előjegyzéseket elfogad és felvilágosítással szolgál hétfőn és szombaton este 7—8 óráig az Elmökség.

O A férfিয়েsen kívül a magyarok nyerték meg a ping-pong világbajnokság összes számait. Budapestről jelentik: Tegnap befejeződtek a ping-pong világbajnokság küzdelmei. A férfi egyes világbajnokságát az angol Perry nyerte, a magyar Szabados előtt. A férfipáros első helyére a Barna—Szabados-pár jutott. 2-ik Glanz—Bellák-pár lett. A női egyes első helyezette Mednyánszky Mária, a 2. az osztrák Wildame. A vegyes páros győztese: Kelen—Sipóc-pár, 2-ik Bellák—Gál-duó.

O A Sabaria veresége Mexikóban. Mexikóból jelentik: A kombinált Mexikó és Sabaria mérkőzése 3:1 (1:0) arányban, a Sabaria vereségével gőgzódott.

A bőrírás rejtélye.

Dermografiára hajlamos egyének gyomorbanjának különös gyógyítása. — A dermatografia és a gyomorsav.

(Bécs, január 1.) A bőrön megjelenő írás különleges jelensége már régen sejtette, hogy, annak hátterében valami szokatlan rejtőzik. Az olyan egyéneknél, akik túlerzékeny érrendszerrel rendelkeznek, ha bőrükön körömmel egész enyhén végigszánt az ember, annak nyomán vérpiros vonalak támadnak néhány perc múlva a bőrön. A bőrnek ezt a különös jelenségét dermatografiának nevezik. Innen magyarázhatók azok a vérizzadások, vérvörös jelek és runák a bőrön eksztatikus szüzeken tűnnek olykor fel és amiket rendszerint csodáknak tartanak. Az ilyen bőrírás gyakran a halált is túléli.

Hogy e jelenség mögött a tudósok mást is sejtettek, mint csupán az érrendszer érzékenységet, annak szintén meg van az alapja. Ez a „más” azonban nem jelent semmi okkult és transcedentális dolgot, hanem csupán a dermatografiára hajlamos bőrnek egy eddig ismeretlen biológiai funkcióját. Megállapítást nyert ugyan is, hogy a dermatografikus egyének nemcsak lokálisan, hanem egész szervezetükkel reagálnak a bőrízgatásokra. Így pl. akiknél erős dermatografizmus van jelen, kefével történő bőrízgatás révén az arc is kipirul, a bőr hőmérséklete általánosságban emelkedik és a vérnyomásnak egy kis csökkentése is tapasztalható. Ezek a jelenségek Lewis szerint azonosak azokkal, amelyek egy hisztamin-injekció foly-

tán lépnek fel a szervezetben, aminek következtében kézenfekvő, hogy a dermatografikus egyedek bőre mechanikus izgatás révén histamint választ ki és azt a vérbe továbbítja.

A berlini Bergmann-féle klinikán ezzel kapcsolatban érdekes kísérleteket folytattak, amelynek során megállapították, hogy a histamin gyomorsavat idéz elő és ennek következtében olyan betegeket, akiknek kevés a gyomornedv kiválasztásuk és dermatografikus tulajdonságokkal rendelkeznek, azzal gyógyítják, hogy hátukat erős kefével dörzsölik. Ez a gyógy mód persze csak azoknál a betegeknél vált be, kiknek bőrén dörzsölésre megjelenik a jellegzetes bőrírás.

A kereskedelem alapja

A hirdetés, mely nélkül nincs kereskedelem, nincs piac és nincs pénz. A hirdetés összekötő kapocs a kereskedő és a közönség között. A kereskedő a hirdetés által tartja fenn az összeköttetést a vevővel, mert a közönség ahhoz megy vásárolni, akinek a hirdetését olvassa. A kereskedőnek azonban jól kell megválasztani azt az országot, ahol hirdeti. Erre a legalkalmasabb a 42 év óta fennálló

Aradi Közlöny.

— Revolveres banditák támadása egy varsói pénzváltó üzlet ellen. Varsóból jelentik: Varsó üzleti negyedében, az egyik pénzváltó üzletben megjelent négy revolveres bandita, akik a pénzváltó tisztviselőt revolverrel kényszerítették az ottlevő készpénz kiszolgáltatására. Miután azt magukhoz vették, elmenekültek. A réműlettől magukhoz tért tisztviselő a banditák után vetették magukat és a közben értesített rendőrökkel együtt sikerült utólagosan őket és az egyik rendőr a banditák közül az egyiket lelőtte. Szerencsére épen azt sikerült ártalmatlanná tenni, akinél az elrabolt pénz volt. Az elmenekült három bandita felhasználta a zavart, visszatért, hogy a zsákmányt visszaszerezzék, azonban felismerték őket és mindhármójukat elfogták.

METEOR táncos-tea január 26-án az Iparos-Otthon kulturházban.

A városi javakat is bérbe fogják adni.

Magánkezekbe kerülnek a kevésbé jövedelmező városi vállalatok. A géptermek továbbra is házi kezelésben maradnak.

(Arad, január 21.) A kormány — mint az Aradi Közlöny megírta — elhatározta, hogy bérbe adja az állami ingatlanokat és javakat, miután megállapította, hogy azok nem hoznak állami kezelésben megfelelő jövedelmet. Ez az intézkedés előreláthatólag nem fog csupán az állami javakra szorítkozni, hanem a megyék és városok ugyanezen álláspontot foglalják el. Ez ügyben beszélgetést folytattunk ma Lutai Cornel dr. interimár-bizottsági elnökkel, akihez kérdést intéztünk arra vonatkozólag, hogy a városnál milyen ingatlanok vagy javak kerülnek ki a házi kezelés fojtó bürokráciája alól. Az elnök a következőket jelentette ki:

— Nem foglalkoztunk még ezzel a kérdéssel, azonban bizonyos, hogy egyes vállalkozásoknál sokkal jobb, ha az magánkezeben van. Így igen helyes lenne a városi gazdaság bérbeadása, ami rövid időn belül be is fog következni. A városi gazdaság nem tud semmi jövedelmet kimutatni, csak befektetések vannak itt csupán és a fő baj az, hogy nem

ellenőrizhető olyan intenzívítással, mint például a városi autóbussz-üzem.

A géptermeket nem adjuk ki a kezükbe, mert ezek részint nagy jövedelmet hoznak a városnak, másrészt pedig olyan elsőrendű közszükségleti cikkek, amelyeknél el akarjuk kerülni, hogy a magánvállalkozás megörágitssa azokat.

Ilyen a közlekedés, a gáz és a víz. A többi nyugodtan bérbeadható, sőt jobb is lenne, ha bérbeadnánk. Hasonló intézmény az anyagraktár, amelyet egész egyszerűen meg kell szüntetni, miután csak visszaélésekre ad alkalmat.

— Elnök Ur, mi van az anyagraktári vizsgálat évek óta húzódó ügyével?

— Az ügy aktív jelenleg a városi főigazgató hivatalában vannak — válaszolta Lutai Cornel dr. — ahol átanulmányozzák a tervet, majd megteszik a javaslatot. A lehető legrövidebb időn belül befejezzük ezt a régóta húzódó ügyet, éppen úgy, mint ahogyan sürgősen lezárjuk az összes függőben maradt kérdéseket.

KÖZGAZDASÁG.

A kormány megszünteti a karteleteket.

Ioanitescu államtitkár nyilatkozata a bucarestii kereskedők mai gyűlésén

Bucurestiből jelentik: A kereskedők és iparosok szindikátusa ma ülést tartott, amelyen követelték az adótörvények reformját, a spekulatörvények és a trösztök megszüntetését. Az ülésen jelen volt Ioanitescu államtitkár, aki kijelentette, hogy kész

van a törvényjavaslat, amely véglegesen megszünteti a spekulatörvényt és reformálja az adótörvényeket is. Azokat a trösztöket és karteleteket is megszünteti a kormány, amelyeknek árdragítás a céljuk.

Zürichben 3.12.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 21.)
Kifizetések: Berlin 39.80, Amsterdam 66.95, Newyork 166.70, London 807.50, Páris 6.53, Milánó 8.75, Prága 4.95, Budapest 29.15, Zágráb 2.93.50, Bécs 23.50, Zürich 32.17.50, — Árú: Márka 39.50, dollár 166.50, angol font 805, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.50, dinár 2.95, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — Pénz: Márka 39, dollár 166, angol font 802, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29.20, dinár 2.85, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 21.)
Berlin 123.57.50, Amsterdam 208.50, Newyork 519.95, London 2522.50, Páris 20.33.50, Milánó 27.21.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.68.50,

Belgrád 9.12.75, Bucuresti 3.12.50, Varsó 58.20 Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdézárlat. (Január hó 21.)
Berlin 123.57.50, Amsterdam 208.50, Newyork 520, London 2522, Páris 20.32.50, Milánó 27.21.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.67.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.12.50, Varsó 58.20, Bécs 73.07.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Január hó 21.)
Devizák: Páris 6.52.50, Berlin 39.75, London 807.50, Newyork 166.25, Milánó 8.74.50, Zürich 32.15, Prága 4.95, Bécs 23.50, Budapest 29.15, Varsó 18.80. — Valuták: Napoleon 640, márka 39.40, léva 1.18, török lira 0.81.50, angol font 805, francia frank 6.55, svájci frank 32.15, olasz lira 8.70, drachma 2.10, dinár 2.92, dollár 166.25, lengyel zloty 18.25, osztrák schilling 23.50, pengő 29, cseh korona 4.92.

Rádióműsor.

Kedd, január 22.

— Romániai idő. —

Wien—Gráz 12. Délelőtti hangverseny. 21.10. F. Lehár: „Frühling“ operettjének előadása. 22.30. Esti hangverseny. — Berlin 17.30. Zongoraszámkok. Utána szórakoztató zene. — Bern 17. Zenekari hangverseny. 18. Délutáni hangverseny. 21. Szimfonikus hangverseny. 23.15. Zenekari hangverseny. — Bucuresti 18. Román zene. 19.30. Szórakoztató zene. 22. Esti hangverseny. 24. házizenekar hangversenye. — Breslau 21.10. Loewe: Balladák. Richard Cohn főkéntor (basszus) hangversenye. — Brünn 13.30. Déli hangverseny. 20. Zenekari hangverseny. 21. Kaprálova hangverseny-énekesnő dalestie. 21.30. Esti hangverseny és áriák. 22.30. Katonazenekari hangverseny. — Frankfurt 18. Délutáni hangverseny. Olasz operaszínek. — Leipzig 17.30. Zenekari hangverseny. Operetttrészetek. 22. Az utolsó három század zongoraművészei. — 5. I. O. London és 5xx. Daventry 19.45. Beethoven-hangverseny. 20.45. Katonazene. 22.40. Roger Clayson (tenor) és Lionel Tertis (viola) hangversenye. 23.40. Táncczene. —

Milánó 21.30. Zenekari hangverseny. 24. Jazzband. — München 13.55. Schrammel-terzett déli hangversenye. 18.30. A házizenekar hangverseny. 20. Johann Strauss „Die Fledermaus“ című operettjének közvetítése. — Pozsony 17.30. A szlovák nemzeti színház együttesének hangversenye. 20. Fuvós-hangverseny. — Prága 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Táncczene. — Róma 18.30. Szórakoztató hangverseny. 21.45. Zenekari hangverseny és kamarazene. Utána: Részletek Zandonai „Francesca Da Rimini“ és „Giulietta E. Romeo“ című operájából. — Stuttgart 14. Időjárásjelentés. 15.45. Gramofonzene. 17. Délutáni hangverseny. 21.15. M. Ravel: Spanische Stunde zenés komédia egy felvonásban. — Zágráb 14.15. Gramofonzene. 18. Délutáni hangverseny. — Zürich 15. Zenekari hangverseny. 17. Délutáni zene. 21.15. F. C. Hociert „Extrablatt“ hangjátékának előadása. 22.25. Szórakoztató zene. — Budapest 10.15. A Temesváry—Kerpely—Polgár-trió hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés és hírek. 13.20. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszervárak. 16.30. Pontos időjelzés, időjárás- és

vízállásjelentés, hírek. 18.10. Operetttrészetek. Zenekari hangverseny. Vezényel Polgár Tibor. 19. Tót—magyar nyelvoktatás. (Dr. Ernyey József.) 19.30. Mit üzen a rádió? 20.30. Kamarazenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Vezényel Komor Vilmos karnagy. Közreműködnek: Főthy Idus zongoraművész és Medgyaszay Vilma. 22.10. Pontos időjelzés, hírek. 22.30. Bachmann-szalontrió hangversenye. 23.15. Időjárásjelentés. Utána: Bachmann jazz-band a Dunapalota nagyszállóból.

Cipőket legelőször is SCHWARZBERGER & COMP. cégétől volt Vörösmarty-u. sz. r. k.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

NYILTER.

E rovat alatt közzétettekért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyjóremű közönség azíves tudomására hozni, hogy a Sot. Lú Rendy és Nagy cégből cégtársam Rendy Péterné bárátságos uton kivált.

Az üzletet jövőben saját nevem alatt tovább vezetem. További szíves pártfogást kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Nagy Vilmos

Arad, Str. Romanului 2.
(Bohus-palota.)

Ösv. Kauders Mórné assz. Reiser Etolka a maga és családja nevében mélyeséges fájdalommal tudatja, hogy imádott férje, a legjobb gyermek, testvér, vő, apósa, nagybátya és sógor

Kauders Mór

papirkereskedő

a f. hó 20-án rövid szenvedés után 50 éves korában elhunyt.

Drága halottunkat a folyó hó 22-én d. u. 1/3 órakor kísérik utolsó útjára a Piața Plevnei (Árpád-tér) 2. sz. gyászházból az izr. temetőbe.

A becsületes ember, a jó szív, a legjobb férj, az önfeláldozó rokon mintaképe volt. Pótolhatatlan irt hagy családjában.

Arad, 1929 évi január hó. 476

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem, illetve édesapám elhunytá alkalmából részvétüket fejezték ki és a temetésen megjelentek, fogadják hálás köszönetünket.

Fülöp Dezsőné,

10509

Lindner Károlyné.

A Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) es Str. Banatului (Asztalos Sándor-uca) sarkánál, a hetipiác legelőnkebb helyén

**bolthelyiség,
azonnalra kiadó.**

Cím az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában.

Mélyen leszállított árak női és leányka kabátokban és bundákban!
Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatnak. ooo
Feltűnően leszállított árak!

PLESZ

**Központi női ruha nagyruházásban Arad,
a színház hátsó bejáratával szemben.**

Feltűnően leszállított árak!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhozandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olvasó apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel Csak válaszbélyeggel ellátott kéredezéskérésre válaszolunk. Ajánlatok telgés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

DURA elemek angró és detali
 Varga és Rosenfeldnél
 Arad, Central szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

TANULÓIUK, kik négy középiskolát végeztek, felvétetnek. „Memco” Vésnök Műintézet Piata Stefan cel Mare 10. (Béla-tér.) 391

SZABÁSZATI oklevéllel rendelkező varrónő olcsón házakhoz ajánlkozik. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 470

PERFEKT szakácsnőt keresek délután 5-5-ig. Dr. Rácz, volt Erzsébet-körút 81-a. 471

ÜGYES szobaleány február elsejére felvétetik. Str. Sincal 15.

FÜSZERÜZLETBE kifutófnu azonnali helyre keresettk. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 477

KERESEK 30-40 éves jóllözö minden asszonyt. Dr. Vajna, Hater. 483

Urinő

anyahelyettes vagy házvezetőnői állást keres Arad vagy vidéken. Salves választ „Szorgalmas” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 469

LAKÁS.

KIADÓ azonnali elfoglalható három szoba, előszoba, fürdőszobás lakás Beresényi Miklós-uccában. — Bővebbet Piata Avram Iancu 11. Baumann. 6977

DISZKRÉT bejárati uccai butorozott szoba kiadó. Hunyadi-ucca 2. 468

KÉTSZOBÁS lakás azonnali kiadó. volt Botond-ucca 5. 480

KÜLÖNBETÁRATU tázás udvari szoba Belv. Regina Maria 10 butor nélkül azonnali kiadó. Érdeklődni Reich közlőhivatalban. 10509

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnali KIADÓ.
 Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1357

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VENDEGLŐSÖKNEK legolcsóbb papírszalvéta és serpentin Sándor Ferencéi megveházzal szemben.

3x4 KELETI PERZSA, 2x3 1/2 keleti szmirna és összekötő perzsa szőnyegek, háló, ebédlő, szalon, konyhaberendezések, Biedermayer szalon, antik vitrin, márkás porcellánok, antik tükörök, intarziás fotel, antik komódok, zenélő falóra, empir stülő óra, álló ebédlő óra, Wertheim-szekrény, velencei s aranyozott konzol tükörök, kredensok antik könyvszekrény, varró asztalkák, fotelok, fehér előszobafal, képek, kezimunkák, vázák, női íróasztalok, asztalok, székek, szamovárak, antik ágyak, éjjeli szekrények, pálinkás servisek, divány párnák, antik schálak stb. stb. igen olcsón eladó k. SÁL GONÉ bizományi üzlete Arad, Str. Heria 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

PÉRFIRUHÁK, pedálos cimbalom jutányosan eladó. Megtekinthető délután Str. Ciosca 11. földszint. 478

HASZNALT nagy rézüstöt, bármilyen formájút, megvételre keresünk. Stern Testvérek, Str. Curcanul (Lövész-u.) 10509

MEGBIZÓIM RÉSZÉRE KERESÉK:

antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, órástárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhoz is megyek Salgóné bizományi üzlet, Str. Heria 1. (Széchenyi-u) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Zongorák

— Alkalmi vétele —

Leuberger & Closs	55.000 lej
Dehmal keresztúros	45.000 lej
Rövid Bözendorfer	35.000 lej
Friedr. Ehrbar	26.000 lej
Beregszásy	25.000 lej
Vopaterny rövid	30.000 lej
Nyemecske hg.	25.000 lej
Stingl Pianino	30.000 lej
Pianino tanulónak	20.000 lej
Tanuló Zongora	12.000 lej

Melisnél

Arad, Piata Avr. 1. 21. Zongoratermben.

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón tanítok. Volt Fábán Gábor-ucca 1 földszint. 218

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Friss angol hal!

1 kg. 55 Lej.

Lowestofti eredeti angol legfinomabb minőség.

Kapható:

Dürr Gusztáv, Birkenhauer Miklós,
 Hoffmann Ottó, Márkus Miksa,
 Neuänder és Kohn cégeknel.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
 Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

ELLÁTÁS.

FIATAL birodalmi német kereskedő, központhoz közel fekvő, szépen butorozott szobát ellátással, fürdőszoba használat, villanyvilágítással keres. — Címeket azonnali az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 473

ÜZLETEK.

EGY jóforgalmu műszerész üzlet betegség miatt műhellyel együtt azonnali eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 373

QUARGLI

prima minőségű
 állandóan kapható

APPONYI és TÁRSA cégnel

ARAD, Piata Avram Iancu 7.
 (Szabadság-tér). Telefon 426.

Szép családi ház

a Kádas-telepen 2 szoba, konyha lakással 110.000 lejért eladó. 25.000 lejtől átvehető. Bővebbet Kőr Lajos „Urulul-rodájában, városházával szemben. 484

Rádiók

a legújabb 1929 évi típusok, mindenemű alkatrészek, hangszórók, akkumulátorok a legolcsóbb gyári árakon kedvező feltételek mellett kaphatók. Elvállalunk szakzerű javításokat és átépítéseket. Akkumulátorok töltése 25 lej.

„AUTOCENTRALA”

Sectia: RADIO 481
 Arad, Calea Banatului 5. (Ásztalos Sándor-n.)

Makulatura,

tiszta lappédányok csomagolásra,
 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

NOUA SOCIETATEA ATELIERELOR

„VULCAN”

Fabrica de Maşini și Vagoane S. A.

BUCUREȘTI 6,
 Strada Nonzig No. 19.

keres azonnali belépéssel képzett

villamos

hegesztőt. Tartós állás, jó fizetés. — Közvetlen ajánlatokat írásban kérünk. 472

Rádió-engedélyt gyorsan és előnyösen intéz el Sándor Ferenc Arad legrégibb vízumirodaja, a megyeházzal szemben.